

קט:

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

תורה אור

מסורת הש"ס

(א) ויאמר ה' זעקת סדום ועמורה כי רבה חטאתם כי כבדה מאד.
 (ב) ויאמר ה' וזעקת סדום ועמורה כי רבה חטאתם כי כבדה מאד.
 (ג) ויאמר ה' וזעקת סדום ועמורה כי רבה חטאתם כי כבדה מאד.
 (ד) ויאמר ה' וזעקת סדום ועמורה כי רבה חטאתם כי כבדה מאד.
 (ה) ויאמר ה' וזעקת סדום ועמורה כי רבה חטאתם כי כבדה מאד.
 (ו) ויאמר ה' וזעקת סדום ועמורה כי רבה חטאתם כי כבדה מאד.

גליון הש"ס
 גמ' הר' הן באבדיה המתבקשת. עין מסמ דף כ"ד ע"פ:

הנהגות הב"ח
 (א) רש"י ד"ה אמר ליה אליעזר וכו' כמחלה סביד וחתיב ל"ל ד"ה כי ארץ וחתיב ד"ה ומכיון ד"ה ורפמא וחתיב ל"ל ד"ה סביד חתיב ד"ה חל אליעזר וד"ה חל מלון וחתיב ל"ל ד"ה רבימא עשרה:

הנהגות הגר"א
 (א) גמ' מרגלים אין להם כי עד עתה קרה. מחמק:
 (ב) הם עתה קרה כי לעולם הכל. י"ל וכו':
 (ג) הם שנאמר ומתק וכו' עד מ"ר שבת. מחמק:
 (ד) הם שאמר עמנו מחמק ח"כ עמנו: (ה) הם אמר ליה. מחמק ח"כ ליה:

לעזי רש"י
 בסדרה"א (נפרדור"א). פיעה (בספרובסאל"ה).

מוסף רש"י
 יעקב ביקש רחמים על עצמו. שלא יזכר שמו על מחלוקתם. כבודו טו א.

דואים ליה תורא. כך היה מנהגם של אנשי סדום מי שהיה לו שור אחד רועה כל צממות העיר יום א' ומי שאין לו צממות מגלגלן עליו לרעות צ' ימים: **אמר להו.** ימתי למרי דמורא דלית ליה חד תורא כו': **דעבר במכרא.** שהמעברות שלהם **דלא עבר במכרא.** אלא בא דרך אחר: **דב'ל דרא דלכני.** מי שהיה לו שורת לכניס ומגבל ועושה אותן היה בא כל חד וטעול אחת: **שדי תומי או שמי.** מי שהיה מפזר ושותם לפניו שומים או בללים ליבש כל א' וא' היה נוטל אחת: **אומר לו.** לנגול מה חקרתי לך לא לקחתי ממך אלא שום אחד ונמלא קרת מכאן ומכאן: **וייפא.** ומללי דין: **יהבס ניפליה.** וישכב עמה עד שתהיה מעוברת: **עד דקדחא.** פעע שמתחמ אונן: **דדפע.** עשה לו כדע כמו פדעמ פדעמ כמסתק ע"ו (דף כח). כסדרור"א גלע"ו: **דעבר כניא.** עובר כרגליו צמים: **גללא.** מקל. ל"א אכן: **א"ל.** דינא נלעיזור ממי האי: **א"ל.** אליעזר אגרא דמחייב לו דשקלי לך דמא הכ ליה להווא גברא דשקל לי דמא חווי דידי כקיימי קיימי. ל"א ה"ג ולאי דקאי קאי כך אמר ליה דין מי יתן שהייתי כמחילה: **ה'.** הכי אטנו כבדיהו כל מאן דמומן. אכסניה לני הולולא: **לנלחו לגלימיה.** יפשיטו את בגדי אותי האיש שהומיני: **ואפא אליעזר.** עבר אגריס: **ויסיב אפיפא דבולסו.** ה"ך וישב בסוף כולם: **א"ל.** מאן אומנך **לכא:** א"ל. אליעזר למאן דימיב גביה את זמנתי להכא: **שקל גלימיה.** דתיב לגביה ורעט לגברא שהיה ממירא שלא ישמעו אנשי המקום שאליעזר אמר שהוא זימנו ולישלחו למחיה ה"ך וישב לו אלא השני ואמר כמו כן וכן לכל אחד ואחד עד דלואי כולסו ואלל אליעזר כל הסעודה: **כי ארין גייזו ליה.** כשהאורח ארין

דראית ליה תורא נשקול חד משבא דלית ליה תורא נשקול תרי משבאי ליה מאי האי אמר להו סוף דינא כתיחיל דינא מה תחילת דינא דאית ליה תורא מרעי חד יומא דלית ליה תורי מרעי תרי יומי אף סוף דינא דאית ליה חד תורא לשקול חד דלית ליה תורא לשקול תרי דעבר במכרא ניתיב חד זוזא דלא עבר במכרא ניתיב תרי דהוה ליה (תורא) [דרא] דלכני אתי כל חד וחד שקל חדא א"ל אלא חדא דשקלי דהוה שרי תומי או שמכי אתו כל חד וחד שקול חדא א"ל אלא חדא דשקלי ארבע דיני היו בסדום שקרא ושקוראי זיפיי ומצלי דינא דמחי ליה לאיתתא דחבר' ומפלא ליה אמרי ליה יהבה ניהליה דניעברה ניהליך דפסיק ליה לאודנא דחמרא דחבריה אמרו ליה הבה ניהליה עד דקדחא דפדע ליה לחבריה אמרי ליה הב ליה אגרא דשקל לך דמא דעבר במכרא יהיב ארבעה זוזי דעבר במיא יהיב תמני זוזי זימנא חדא אתא ההוא כובס איקלע להתם אמרו ליה הב ד' זוזי אמר להו אלא כמאי עברי אמרו ליה א"ב הב תמניא דעברת במיא לא יהיב פדיוהו אתא לקמיה דדינא א"ל הב ליה אגרא דשקיל לך דמא ותמניא זוזי דעברת במיא אליעזר עבר אברהם איתרמי התם פדיוהו אתא לקמיה דדינא א"ל הב ליה אגרא דשקל לך דמא שקל גללא פדיוהו איהו לדינא אמר מאי האי א"ל אגרא דנפק לי מינך הב ניהליה להאי זוזי דידי ברקיימי קיימי הווא להו פורייתא דהוה מגני עלה

אורחין כי מאריך גייזי ליה כי גוי מתחין ליה אליעזר עבר אברהם אקלע להתם אמרו ליה קום גני אפוריא אמר להו נדרא נדרי מן יומא דמיתת אמא לא גנינא אפוריא כי הוה מתרמי להו עניא יהבו ליה כל חד וחד דינרא וכתיב שמייה עליה ורפתא לא הוה ממטי ליה כי הוה מית אתי כל חד וחד שקיל דידיה הכי אתני בנייהו כל מאן דמומין גברא לבי הילולא לשלח גלימא הוי האי הילולא אקלע אליעזר להתם ולא יהבו ליה נהמא כי בעי למסעד אתא אליעזר ויחיב לסיפא דכולהו אמרו ליה מאן אומנך להכא א"ל להווא [דיתיב] אתה זמנתן [אמר דילמא שמעי בי דאנא אומיניתיה ומשלחי ליה מאניה דראי גברא] שקל גלימיה הווא דיתיב גביה ורדת לברא וכן עבר לכולהו עד דנפקי כוליהו ואכלא איהו לסעודתא הווא רביתא דהוה קא מפקא ריפתא לעניא כחצבא איגלאי מלתא שפוייה דובשא ואוקמוה על איגר שורא אתא זיבורי ואכליה והיינו דכתיב ויאמר ה' זעקת סדום ועמורה כי רבה ואמר רב יהודה אמר רב על עיסקי ריבה: [א] מרגלים אין להם חלק לעולם הבא שנאמר וימותו האנשים מוציא דבת הארץ רעה כמגפה וימותו בעולם הזה כמגפה לעולם הבא: [ב] ערת קרה אין להם חלק לעולם הבא [ג] שנאמר יותכם עליהם הארץ בעולם הזה ויאבדו מתוך הקהל לעולם הבא דברי ר"ע רבי אליעזר אומר עליהם אמר הכתוב ה' ממות ומחיה מוריד שאול ויעל: ת"ר יערת קרה אין להם חלק לעולם הבא שנאמר ותכם עליהם הארץ בעולם הזה ויאבדו מתוך הקהל לעולם הבא דברי רבי עקיבא רבי יהודה בן בתירא אומר הרי הן כאבדיה המתבקשת שנאמר תעיתי כשה אובד בקש עברך כי מצותיך לא שכחתי: ויקח [קרת] אמר ריש לקיש שלקח מקח רע לעצמו קרה שנעשה קרחה בישראל בן יצחק בן שהרתיה עליו את כל העולם כזהרים בן קהת בן שהקהה שיני מולידיו בן לוי בן שנעשה ליה בגיהנם וליחשוב נמי בן יעקב בן שעקב עצמו לגיהנם אמר רב שמואל בר רב יצחק יעקב ביקש רחמים על עצמו שנאמר בסדרם אל תבא נפשי ובקהלם אל תחד כבודי כבודם אל תבא נפשי אלו מרגלים ובקהלם אל תחד כבודי זה ערת קרה דתן שעבר על דת אל אבירם שאיבר וי' עצמו מעשות תשובה ואון שישב באנינות פלת שנעשו לו פלות בן ראובן בן שראה בן רבין אמר רב און בן פלת אשתו הצילתו אמרה ליה מאי נפקא לך מינה אי מר רבה אנת תלמידא ואי מר רבה אנת תלמידא אמר לה מאי אעביד הווא בעצה ואשתבעי לי בהדיהו אמרה [ה] ליה ידענא דכולה כנישתא קרישתא נינהו דכתיב יכי כל העדה כולם קדושים אמרה ליה טוב דאנא מצילנא לך אשקיתיה חמרא וארייתיה ואגניתיה גואי אותביה על בבא וסתרתה